

Lietuvių kalbos patikrinimo programa

Mokinių žinių ir gebėjimų patikrinimo užduotis rengiama atsižvelgiant į Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus.

Turinys

Teksto suvokimas ir literatūros žinių taikymas

Grožinis ir negrožinis tekstas. Tiesioginė ir perkeltinė teksto prasmė.

Tema, problema, pagrindinė mintis, tikslas, vertybės.

Literatūros rūšys, žanrai, pasakotojas, lyrinis „aš“, veikėjai, jų paveikslų kūrimo būdai, raiškos priemonės.

Teksto rašymas

Tikslas, situacija, adresatas. Tema, problema, pagrindinė mintis.

Trinarė teksto struktūra. Teiginių kūrimas, argumentavimas, dalinių išvadų rašymas. Tekstų tipai (aprašymas, pasakojimas, samprotavimas). Pagrindiniai aiškinimo modeliai (teiginys – pavyzdys; priežastis – pasekmė; problema – sprendimas).

Teksto rišlumas ir nuoseklumas, kalbinė raiška, kalbos normų laikymasis.

Kalbos žinių taikymas

Kalbos dalys. Veiksmažodžių asmenuojamųjų ir neasmenuojamųjų formų daryba.

Rašyba(nosinės nosinės raidės įvairiose žodžio dalyse; ilgieji ir trumpieji balsiai įvairiose žodžių dalyse; *-e* ir *-ia* žodžių šaknyse, priesagose ir galūnėse; priebalsių asimiliacija; *j* rašymas; žodžių rašymas drauge ir skyrium; didžiųjų raidžių rašymas).

Sakinio dalys. Vientisinio sakinio skyryba (vienarūšės sakinio dalys; derinamieji, nederinamieji, išplėstiniai pažyminiai, priedėliai; išplėstinės, tikslinamosios aplinkybės; lyginamieji posakiai; įterpiniai ir įspraudai; kreipiniai). **Tiesioginės kalbos skyryba.**

Kalbos kultūra. Leksikos, morfologijos, sintaksės normos, aptartos 5-8 kl. lietuvių kalbos vadovėliuose.

Gebėjimai

Tikrinami mokinių gebėjimai:

- * suvokti skaitomą grožinį ar negrožinį tekstą, nusakyti temą, problemą, pagrindinę mintį, autoriaus tikslus;
- * sieti tekstą su socialiniu, kultūriniu kontekstu;
- * atpažinti literatūros rūšį, žanrą;
- * atpažinti raiškos priemones ir paaiškinti jų kuriamą įspūdį bei poveikį;
- * argumentuotai išreikšti savo nuomonę, daryti išvadas, apibendrinti;
- * cituoti ir perfrazuoti teksto mintis savais žodžiais;
- * aptarti pasakotojo poziciją, apibūdinti lyrinį „aš“, veikėjus, atpažinti vertybes;
- * sukurti nurodyto žanro rišlų tekstą pasiūlyta tema;
- * paisyti bendrųjų stiliaus reikalavimų, praktiškai taikyti rašybos, skyrybos, kalbos kultūros taisykles.

Patikrinimo struktūra ir trukmė

Testo dalys	Laikas
Teksto suvokimas ir literatūros žinių taikymas Rašymas (80 – 100 žodžių rišlus tekstas) Kalbos žinių taikymas	45 min.

Vertinimas

Lietuvių kalbos patikrinamojo darbo dalis vertinama 35 taškais.